

Hordaland fylkeskommune
Kulturelt utviklingsprogram

Bergen 28.05.2018

Borealis Radius 2018-2021 Søknad om KUP-midler

Borealis søker herved om støtte til et 3-årig formidlings- og deltakerprosjekt - **Borealis Radius**. Vi ønsker å utvikle en ny metode for å formidle vårt kunstneriske program til andre grupperinger og dermed å utvide radiusen til våre allerede programmerte kunstneriske prosjekt og skape merverdi. Borealis jobber bevisst for å fremme mangfold og likeverd i vårt program, og vi ønsker å styrke vårt samfunnsengasjement ved å vise frem alternative rollemodeller til et mer differensiert publikum, via workshop, møtepunkt med kunstnere, deltakelse i prosjekt og konserter. En egen prosjektleder vil ansettes i 50% stilling for å gjennomføre Borealis Radius.

Vi søker Hordaland fylkeskommunes Kulturelt utviklingsprogram om kr. 750 000,- til dette 3-årige prosjektet, hvilket utgjør rundt 50% av totalbudsjettet på kr. 1 464 800,-.

Borealis er en festival for eksperimentell musikk som arbeider med nålevende komponister, lydkunstnere, improvisatører og musikere, for å utvikle prosjekter som er med å forandre vår musikalske verden. Publikum utfordres til å stille spørsmål om hva musikk kan være, og å overføre dette til andre deler av livet. Borealis er ikke én type eller sjanger av musikk, men i stedet en døråpner til de mest vågale og nyskapende artister og musikere, hvorav mange har valgt alternative veier inn i kunsten. Det er et sted for eventyrlysten lytting, og her feires musikken som ikke lar seg sette inn i velkjente rammer. Fem dager i mars hvert år inntar Borealis hele byen med nye musikalske eksperimenter fra Bergen, Norge og resten av verden. Borealis er konserter, installasjoner, forestillinger, foredrag og filmer på mange av byens små og større konsertscener, kunstgallerier og kulturarenaer. Borealis er åpen for alle; fra førstegangslytteren til den erfarne musikkviter, fra de aller minste til de eldste og klokeste. Det nye lederteamet har brukt mye tid på å definere hvordan Borealis i større grad skal kunne være en trygg ramme for utforskning av musikk og har vist at Borealis er en engasjert samfunnsaktør som har satt kjønnsbalanse, økonomisk klasse og sosial bakgrunn på agendaen. Vi gir plass til alternative rollemodeller, og viser at det finnes ulike perspektiv og det kan stilles spørsmål til gitte selvfølgeligheter. Vi ønsker å speile samfunnet, og har jobbet bevisst for at dette også skal vises på scenen og i vårt program. Borealis mottok i 2017 Norsk Komponistforenings Likestillingspris, og vi ønsker å utvide vårt arbeid med å rette opp skjevfordelinger og vise frem flere stemmer i vårt samfunn. For å styrke dette arbeidet ytterligere ønsker vi å starte opp **Borealis Radius**.

BOREALIS – en festival for eksperimentell musikk

Borealis Radius

Deltakelse i kulturlivet innbyr til tilhørighet og er en måte å delta i samfunnet for øvrig på. Borealis har i dag tilnærmet fulle hus på våre festivalarrangementer, men vi ønsker å nå ut til et enda mer differensiert publikum. Vi tror at våre alternative rollemodeller kan være et svært godt virkemiddel for å invitere til deltakelse og for å inkludere flere. Mange av våre kunstneriske prosjekter kommer fra personer og kunstnere som ikke har gått den vanlige kunstnerveien, men for eksempel selv lærte kunstnere som kommer fra DIY-scenen, som kommer fra andre kulturer eller ståsted, men som alle har et ønske om å uttrykke seg og har funnet en plass for dette i kunsten. Borealis' kunstneriske prosjekt viser i praksis frem likeverd, likestilling og mangfold, og vi ønsker i større grad også å vise frem disse prosjektene til grupper som ikke enkelt oppsøker oss på eget initiativ. Vi ønsker at våre prosjekt også skal nå ut til grupper med annen økonomisk, sosial og etnisk bakgrunn, og vi tror at for å oppnå dette så må vi starte en dialog og en møteplass, og tilrettelegge informasjonen på et annet vis.

Vi ønsker å gjennomføre workshop, lytteklubber, samtaler og prosjekter for nye grupper, med kunstnere og prosjekter som vi allerede er i planleggingsfasen av frem mot kommende festivaler. Flere av disse prosjektene har en lang planleggingshorisont, og inkluderer ofte flere besøk fra komponister og kunstnere i løpet av prosessen. Disse besøkene ønsker vi å utnytte bedre og allerede fra starten legge inn møteplasser og workshop med definerte grupper.

Borealis Radius handler i stor grad om å utnytte potensialet til allerede eksisterende kunstneriske prosesser enda bedre. I løpet av de 4 årene det nye lederteamet i Borealis har drevet festivalen, har vi opplevd hvordan vi bruker store ressurser og kapasitet på bringe inn kunstnere og musikere til besøk på arenaer og planleggingsmøter, for da å erfare at vi med enkle grep og bedre oversikt enkelt kunne ha utvidet opphold og tilbudt workshop og kunstnermøter uten at det hadde kostet mye ekstra, men som ville ha gitt prosjektet mange ekstra dimensjoner og hatt langt større ringvirkninger for andre mennesker. Det er dette vi ønsker å utnytte til fulle i Borealis Radius. Vi ønsker å finne en metode og fremgangsmåte som fra starten av et prosjekt tenker på hvordan nettopp dette kan være en større del av vårt samfunnsoppdrag og hvordan vi kan inkludere flere i vår verden. Ved å inkludere dette inn i vårt langsiktige strategiske arbeid vil vi kunne skape stabile møteplasser som gir rom for over tid å utvikle tillit og skape nysgjerrighet og interesse.

Vi er opptatt av å utvikle langsiktige relasjoner, og vi ønsker å inngå tettere samarbeid med definerte grupper, og vi tror på at workshop, lytteklubber og samtaler kan bringe oss tettere på andre enn vi når i dag. Vi har allerede startet en dialog med gruppen Papillon som består av unge kvinner med minoritetsbakgrunn. Flere kvinner herfra deltok sammen med vår prosjektansvarlig i utviklingsfasen av den storstilte avslutningskonserten på Festplassen i 2018. De var med på flere av skolebesøkene sammen med kunstneren og hjalp skoleelevene med å bygge scenografien, og fikk nyttig erfaring og innsikt i kulturproduksjon. Dette er et av våre kontaktpunkter som vi ønsker å følge opp med Borealis Radius, og utvikle ytterligere. Utbyttet med å jobbe på et prosjekt sammen med

kunstnere og se veien frem mot den ferdige resultatet tror vi er svært stort, og møtene i prosessen gir rom og plass for utveksling av erfaringer og personlige møter. Videre har vi også startet samtaler med Vitalitetssenteret Frivilligsentral på Møhlenpris, og vi gleder oss til å kunne utvikle dette videre. Vi ser at for å få til samarbeid som bygger på tillitt og gjensidig forståelse, så må vi ta oss tid til å møte menneskene og skape tette relasjoner, og da får vi igjen innpass til en større gruppe. Oppstarten av Borealis Radius vil derfor kreve tid til å lytte og engasjement til å skape sideprosjekter fra våre eksisterende program, og vi ønsker å ansette en prosjektleder i 50% stilling, som kan bruke tid på research og på å finne rette måten å utnytte våre prosjekt. Samtidig vil kunstnerisk leder være tett involvert i utvikling av prosjektene, daglig leder i administrasjon og planlegging av hele prosjektfasen, mens vi vil dra nytte av resten av organisasjonen i avviklingen av de konkrete arrangementene.

Borealis Radius vil også være et modellprosjekt, og vi mener at det på sikt vil ha en overføringsverdi til andre aktører og festivaler. Vi ønsker å utvikle en metode for å øke radiusen til det kunstneriske prosjektet hos mindre organisasjoner, og hvordan denne kan inkluderes inn i prosessen helt fra prosjektstart. Borealis Radius utgjør et supplement som bygger videre på den eksisterende virksomheten i Borealis, og vil være med å utnytte allerede bevilgede ressurser enda mer.

Hvorfor og hvordan

Borealis som festival har styrket seg vesentlig de seneste årene, og vi har utviklet en organisasjon som har en stor tillitt blant våre samarbeidspartnere, støttespillere, kunstnere og publikum. Borealis har fulle hus, og får svært gode tilbakemeldinger fra publikum, men vi ønsker å løfte blikket og undersøke om det er grupper som ikke får ta del i våre tilbud – ikke fordi de ikke er velkommen eller fordi vi ikke inviterer, men kanskje er det ennå en vei å trække opp for å sikre at flere føler seg inkludert og for å sikre at informasjonen når frem.

Borealis tilbyr alternative rollemodeller, og vi tror på at samtidsmusikken og samtidskunsten har en verdi som en katalysator for andre måter å tenke på, alternative holdninger og en åpenhet som kan komme flere til gode. Vi ser at svært mange av våre artister har en alternativ vei inn i kunsten, og vi vil gjerne at flere skal få se at det finner muligheter for å kunne uttrykke seg selv om man ikke går de vanlige veiene. Et konkret eksempel er de fem egyptiske kvinnene i Egyptian Females Experimental Music Session, som vi brakte til Europa og Bergen i 2016. Fem unge kvinnelige kunstnere og musikere som har valgt utradisjonelt, og som vi gjerne skulle ha presentert også for et annet publikum enn de som går på konserten sent en lørdag kveld. Dette er kunstnere vi gjerne vil fortsette å jobbe med, og å utvide deres besøk til å inngå i Boeralis Radius vil være enkelt. Et annet eksempel er samtalen med artisten Jlin på Borealis 2016, som refererte til sin erfaring fra stålfabrikken i USA, som gjerne kunne ha møtt et annet publikum, eller DJ Haram fra Borealis 2018 som utfordrer oppfattelse av kjønn. For kommende festivaler har vi mange komponister og kunstnere som vi allerede nå jobber med, og hvor vi planlegger befaringer og møter i Bergen frem mot Borealis 2019, 2020 og 2021. Dette gjelder blant annet den amerikanske komponisten Jessie Marino, som i

New York har startet en musikk-skole for barn som ikke har økonomisk mulighet for å delta i ordinære tilbud, og hun har et uttalt engasjement for å rekke up mot andre sosiale grupper i sine prosjekter. En annen er moderatoren og kunstner Jenny Moore som vi vil fortsette å samarbeide med etter årets workshop som søkte å komme opp med konkrete tiltak til hvordan man kan oppnå likestilling, ikke bare snakke om det. En norsk ung kunstner som kommer fra DIY-scenen er Jenny Berger Myhre, som var en del av Borealis 2018 og som vi nå samarbeider med om et større prosjekt som også involvere en meksikansk kunstner og som ønsker spesifikt å jobbe med andre samfunnsgrupper i utarbeidelsen av prosjektet. Hun har også erfaring med å jobbe med barn og unge, og vi ønsker å kunne utvikle prosjektet til å være tilstede i Bergen gjennom året.

Ovenstående er eksempler på personer og kunstnere som Borealis allerede er i dialog med for fremtidige prosjekt, og som på enkelt vis og til en rimelig kostnad kan utvide sitt nedslagsfelt betydelig, og som kan skape merverdi for publikum, for Borealis og for kultursektoren.

Et tilhørende element er også tilretteleggelsen av informasjon for ulike brukergrupper, da ikke alle mottar informasjonen vi formidler på samme vis. I Borealis har vi svært bevist de siste årene jobbet med å komme fordi det implisitte språket, som tilsier at alle lesere skal kunne forstå hva vi snakker om. Vi jobber bevist mot å bruke 'stammespråk', og i stedet å åpne opp og beskrive. Vi er ikke i mål, men vi jobber bevist med dette, og en del av Borealis Radius handler nettopp om å møte folk for å finne ut hvor det er vi kan forbedre oss, hva er det som utgjør terskelen. Samtidig ser vi også at kanskje vi må fokusere på andre elementer som har større relevans for enkle grupper, og vi ønsker i tett samarbeid med brukergrupper og vår designer for å se på om vi også kan gjøre grep i vår kommunikasjon og infomateriale for å nå ut til flere.

Borealis ønsker også å samle erfaring og informasjon fra andre aktører som har startet et arbeid med å nå ut til andre grupper. Vi ønsker da i særlig grad å se til utlandet og aktører som tenker annerledes. Vi vil se spesielt til Edition Festival i Stockholm, aktører i Storbritannia og Danmark, som vi allerede har relasjoner til, og som kan ta oss videre i egne nettverk.

Prosjektperiode forskjellige faser:

Første fase - oktober 2018-april 2019:

- Research og møter med spesifikke grupper
- Være tilstede på disse grupperes egne arrangement for å skape relasjoner
- Følge opp samarbeid med Papillon og Vitalitetsenteret Frivilligsentral
- Månedlige samlinger med besøk av komponist og kunstner Jenny Berger Myhre, Jessie Marino og Jenny Moore
- Ekstra konsert for spesifikke grupper under Borealis 2019
- Workshop med designer for alternative markedsføringsgrep

Andre fase – mai 2019-april 2021:

- Research og møter med spesifikke grupper
- Være tilstede på disse grupperes egne arrangementer for å skape relasjoner
- Møte andre festivaler i Europa for innhente erfaring og kompetanse på liknende tiltak
- Utvikle informasjonsmateriale i samarbeid med designer
- Workshop gjennom året med besøk av Borealis komponister og kunstnere
- Skoleprosjekt som involvere elever i den kunstneriske prosessen
- Ekstra konserter for spesifikke grupper på Borealis 2020 og 2021
- Månedlige samlinger med besøk av Borealis komponister og kunstnere
- Søknadsprosess for videre finansiering av Borealis Radius

Tredje fase – mai 2021-september 2021:

- Evaluering med spesifikke grupper
- Metodeutvikling
- Rapportskriving og kompetanseoverføring
- Sikre videre finansiering av Borealis Radius

Gjennomføringsevne

Borealis er en liten dynamisk organisasjon, som har en svært god gjennomføringsevne, og en vilje til å gjøre en forskjell. Lederteamet med kunstnerisk leder Peter Meanwell og daglig leder Tine Rude har i løpet av deres 4 år vist at de kan ta grep for å gjennomføre store prosjekter og skape en organisasjon som innbyr til tillit, og det er tydelig at de har tatt festivalen flere steg videre. Det var fulle hus og økning i billettinntekter, gode anmeldelser både nasjonalt og internasjonalt og ikke minst utrolig gode tilbakemeldinger fra artister, publikum og samarbeidspartnere som viser at Borealis representerer et alternativ uten å bare være for de få. Samtidig er det også blitt klart at organisasjonens kapasitet er utnyttet til fulle, og om Borealis skal ha mulighet for å omfavne flere områder må dette styrkes spesifikt, og kan ikke tas fra dagens drift. Vi ønsker samtidig å holde på våre medarbeidere og å skape nye muligheter, og ser at Borealis Radius åpner for dette.

Lederteamet har hatt en klar strategi om hvilken organisasjon de ønsker, og sammen med styret et det lagt ned et betydelig arbeid i strategiprosessen som munnet ut i strategi og handlingsplan for perioden 2017-2020. Denne er fulgt tett og har gitt resultater, og vi fortsetter arbeidet med steg for steg med å realiserer **visjonen til Borealis** (uthevet moment som støtter opp om Borealis Radius):

Borealis skal være en anerkjent internasjonal festival for eksperimentell musikk, som reflekterer det mangfoldige samfunnet vi lever i. Borealis skal bringe verden til Bergen og norske utøvere og kunstneriske prosjekter til verden.

Borealis skal sette spor og tilby nye muligheter til komponister og artister, publikum og ansatte. *Kunsten vi presenterer skal utfordre. Borealis skal være et sted for nye erfaringer, men hvor publikum alltid føler seg velkomne.*

Borealis skal være en profesjonell og attraktiv samarbeidspartner og arbeidsgiver, med en etisk bevissthet.

Borealis har i dag Irem Müftüoglu ansatt i 50% stilling med overordnet ansvar for kommunikasjon. Dette er en stilling som vi gradvis har etablert sammen fra intet de siste årene, og vi anser hun som en svært viktig del av Borealis team. Vi har et gjensidig ønske om en 100% stilling, og med arbeidsoppgaver som underbygger vårt sosiale engasjement og henvender seg mot publikum. Irem er musiker, har tyrkisk bakgrunn og har i flere prosjekter jobbet med å skape forståelse og tillit på tvers av miljøer, blant annet for Bergen Internasjonale Kultursenter og Bergen Internasjonale Musikkfestival, og i sine musikalske prosjekter. Hun er en svært åpen og godt likt person, som ville kunne fylle rollen som prosjektleder for Borealis Radius. Hun er en kapasitet som vi svært gjerne vil beholde i organisasjonen og som selv har en fot i mange leire og som kommuniserer svært godt med mennesker, og hun vil støttes godt av organisasjonen ellers.

Økonomi

Hoveddelen av kostnaden i Borealis Radius utgjøres av lønn til prosjektleder i 50% stilling og deretter av prosjektmidler til gjennomføring av alle ekstra tiltak og tilrettelegging av aktivitetene. Vi søker Hordaland Fylkeskommune og KUP om å dekke stillingen, mens Borealis og annen prosjektstøtte dekker alle kostnader til kunstnerisk aktivitet og tilrettelegging. Borealis har fått en vesentlig økning i festivalstøtte fra Norsk Kulturråd fra 2019, som gjør det mulig for oss å gjennomføre Borealis Radius fra vår side.

Borealis som organisasjon er svært effektiv drevet, og vi er gode til å få maksimalt ut av våre tildelte midler. Vi ser at ved å styrke administrasjonen med prosjektleder for Borealis Radius, så vil vi klare å få enda mer ut av våre allerede tildelte midler, og i så måte skape enda mer og få bedre utbytte av disse midlene.

Etter prosjektperioden på 3 år

Vi tror på at Borealis Radius er et prosjekt som kan skaffe private midler og annen støtte når vi har vist hva vi får til i løpet av prosjektets første dase.

Borealis opplever dessverre stadig at det er vanskelig for oss å få innpass med nye store prosjekter hos lokale og nasjonale fonde, mens vi har en svært god uttelling og erfaring med å søke internasjonale fond. Vi tror på at vi vil kunne vekke interessen til Kavlifondet og Sparebanken Vest når vi har resultater å vise til – og når vi kan vise at offentlige støtteordninger har hatt troen på dette prosjektet. Vi har derfor også ført opp overgangsmidler fra begge disse fondene i budsjettet, og vil starte prosessen med å sikre finansiering for videreføring allerede etter prosjektets første fase.

Borealis håper Hordaland fylkeskommune og Kulturelt utviklingsprogram vil støttet Borealis radius med 3-årig støtte på kr. 750 000,-.

Vennlig hilsen

Tine Rude, daglig leder

BOREALIS – en festival for eksperimentell musikk